

98. АВИЈАЦИЈСКА БАЗА

Модуларност ваздухопловних снага

Овогодишњи налет краљевачких и нишких пилота износи у просеку 25 до 30 сати и већи је од укупног налета у протеклих пет година. Број исправних авиона и довољне количине горива омогућили су да се и млађи пилоти оспособљавају за наменске задатке.

Средином јуна 2007. године формирана је 98. авијацијска база. Са организацијско-мобилизацијским променама у Ваздухопловству и противваздухопловној одбрани, у њен састав ушли су 98. ловачко-бомбардерски авијацијски пук и 119. хеликоптерски пук, али и 285. и 161. ваздухопловна база.

Нови ваздухопловни састав задржао је функције и надлежности преформираних јединица и преузео део задатака некадашње 353. извиђачко-авијацијске ескадриле. Тиме су пред краљевачке и нишке ваздухопловце постављени сложенији и обимнији професионални захтеви.

Годину и по након формирања Авијацијске базе, са командантом пуковником Дејаном Јоксимовићем и најодговорнијим старешинама јединице разговарали смо о ефектима поменутих организационих промена, оспособљавању припадника Базе и проблемима који отежавају свакодневни рад ваздухопловаца.

■ Сложени задаци

– Обједињавањем јединица са аеродрома Лаћевци, Ниш и Поникве у јединствен састав наследили смо и њихове задатке и традицију. Ипак, остварили смо непрекидност у раду, као мало која ваздухопловна јединица у окружењу. Побољшање материјалне базе омогућило нам је да изводимо различите врсте обуке. Са садашњом организацијом База је добила нове задатке, које успешно извршава. Тешкоће које су пратиле размештање људства и технике на три аеродрома успешно смо превазилазили оперативнијим радом Команде – каже командант 98. авијацијске базе пуковник Дејан Јоксимовић.

Пуковник Дејан Јоксимовић,
командант 98. авијацијске базе

Нема сумње да је обједињавање борбеног и логистичког сектора и смањење нивоа одлучивања омогућило ефикасније командовање и бољу оперативност и функционалност јединице у раду. Нова организацијска решења, поготово раздвајање пилотског и техничког сектора, још се преиспитују и код нас и у ваздухопловствима осталих земаља. У већини оружаних снага земаља које су чланице Северноатлантског савеза размишља се о поновном обједињавању техничких и авијацијских јединица, како би се, пре свега, обезбедио принцип модуларности снага.

– У нашим условима – тврди начелник Штаба потпуковник Предраг Милобратовић – модуларност можемо постићи на нивоу Базе, али сама ескадрила то не може остварити.

Организацијске промене наметнуле су нова правила и упутстава, која се сада преиспитују у практичном раду.

– Пракса још није дала дефинитивне одговоре на питања о квалитетима и недостацима нових решења – напомиње потпуковник Милобратовић – али неке показатеље у Авијацијској бази имамо и даћемо адекватне предлоге вишим нивоима командовања за одређена побољшања, како бисмо Базу организовали у складу са нашим потребама.

■ Година преокрета

Другим речима, то значи да у оквиру постојећег броја људи треба учинити одговарајуће организацијско-формацијске измене, како би се функционално побољшао рад команди и јединица. Важно је нагласити да кадровски квалитет и висок степен попуњености постојећих формацијских места гарантују успех на путу до стварања оптималне организације Базе у наредном периоду и стварање услова за извршавање наменских задатака. За сада, сматрају надлежни, основна одлика рада у 98. авијацијској бази јесте да се бројни и сложени задаци изводе у кратким роковима, те да су припадници јединице изузетно оптерећени, јер се уз редовне задатке ангажују и у Копненој зони безбедности или за чуварску службу.

Надлежни у 98. авијацијској бази истичу да је 2008. година преокрета и да је у њој прекинут већ дугогодишњи лош приступ обуци пилота и извођењу вежбов-

Конверзија војног аеродрома

Министар одбране Драган Шутановац и представници локалних самоуправа Рашког округа разговарали су недавно у Новом Пазару о могућностима конверзије аеродрома у Лађевцима. Закључили су да конверзија војног аеродрома у цивилно-војни представља интерес свих општина и да би то допринело развоју региона. Недавно су и представници Златиборског округа и словачке регије Нигра посетили аеродром „Поникве“ код Ужица како би сагледали могућности за конверзију и тог аеродрома.

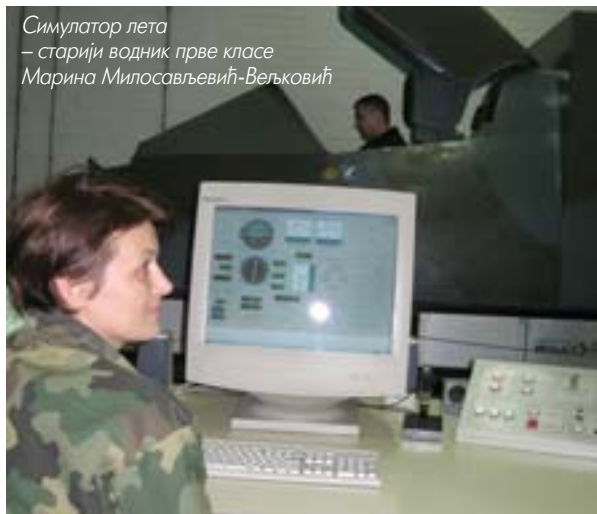
них активности. Овогодишњи налет краљевачких и нишких пилота износи у просеку 25 до 30 сати и већи је од укупног налета у протеклих пет година. Додуше, број налета још није достигао планирану и захтевану цифру од 80 до 120 сати по пилоту. Превaziђен је, дакле, некадашњи проблем недостатка горива. Напори најодговорнијих људи Авијацијске базе и залагање наставника летења дали су резултате и остварени су велики помаци, пре свега, у обуци младих пилота.

– Постојећи број исправних авиона и довољне количине горива – каже начелник Реферата за борбену готовост и употребу авијације мајор Александар Милићевић – омогућили су да се и млађи пилоти оспособљавају за реализацију наменских задатака. Наиме, припадници млађих генерација пилота на Војној су академији оспособљени да лете само по дану и у мањем обиму инструментално, мада би требало да буду оспособљени за дневно, ноћно и инструментално летење. У протеклим годинама, због недостатка горива, нисмо били у могућности да реализујемо обуку, јер смо једва одржавали и тренира према постојећим профилима. Ове године, део пилота обучили смо за летење ноћу и пружање ватрене подршке, тако да се ниво њихове оспособљености повећао за 30 посто. На тај је начин смањен јаз у оспособљености између иску-

Симулатор лета

На аеродрому Лађевци постоји симулатор лета, који омогућава комплетно инструментално летење, увежбавање различитих процедура приликом отказа у авиону и поступке у ванредним ситуацијама. Сви пилоти, посебно млађи, у току месеца проведу по пет-шест сати на симулатору лета.

Симулатор лета
– старији водник прве класе
Марина Милосављевић-Вељковић

снијих и млађих пилота, мада се квалитет пилота не мери само према оспособљености већ и по годинама летења.

Од заменика команданта 241. ловачко-бомбардерске авијацијске ескадриле мајора Дејана Желија сазнали смо да ескадрила има основну намену да пружи ватрену подршку јединицама Копнене војске и Речне флотиле и да се млади пилоти оспособљавају за такве задатке.

Најважнија вежбена активност ескадриле била је заједничка вежба са Другом бригадом на интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде“, када је пар „орлова“ успешно дејствовао по циљевима на земљи. Припадници ловачко-бомбардерске ескадриле имају и редовну обуку на школско-тактичком полигону „Чента“, где сваког месеца изводе гађања, ракетирања и бомбардовања.

Нажалост, 241. ескадрила остала је без полигона за увежбавање ватрених дејстава, јер се полигон „Бошњаци“ код Лесковца налази у ваздушној зони безбедности од 25 километара. Велике тешкоће у обуци ствара и немогућност поправке двоседа „Орла“, који већ годину дана не лети због недостатка резервоара.

Јединице 98. авијацијске базе извеле су у 2008. години 58 гађања, ракетирања и бомбардовања на школским и тактичким полигонима. Резултатима у обуци треба придодати редовне обавезе, тренаже за наменске задатке и ефикасна реаговања у ванредним ситуацијама. Припадници нишке 119. мешовите хеликоптерске ескадриле, којом командује потпуковник Сениша Стаменов, успешно су гасили пожаре на Старој планини и у околини Параћина.

Надлежни сматрају да уз техничку модернизацију капацитета могу следеће године оспособити све пилоте за наменска дејства.

– Квалитетан и искусан кадар имамо, али су нам потребни и ресурси да квалитетно реализујемо задатке. Најпре да обезбедимо садашњи ниво снабдевености горивом. За додатно оспособљавање младих пилота јединици су неопходни ваздухоплови и резервни делови – каже пуковник Дејан Јоксимовић.

Припадници ваздухопловно-техничког батаљона одржавају солидан ниво исправности употребљивих ваздухоплова, али проблем ствара све већи број неисправних авиона и хеликоптера због недостатка резервних делова.

Снимко Игор САЛИНГЕР

Без промашаја

Тежишни задатак припадника 714. противоклопне хеликоптерске ескадриле јесте оспособљавање за борбену употребу. Према речима помоћника команданта ескадриле за навигацију мајора Веселина Милановића, током 2008. и 2007. године јединица је извела већи број гађања. Постигнути су одлични резултати. Током једног увежбавања, на три узастопна гађања, припадници јединице гађали су без промашаја. Прецизност поготка зависи од увежбаности посаде и усклађености рада пилота и оператера. Оператери вежбају и на тренажерима, а током године имали су и по пет стотина опаљења.

Дан авијацијске базе

На аеродрому „Лађевци“ код Краљева, 28. новембра обележена је 59. годишњица 98. авијацијске базе. На тај дан, 1949. године основан је 198. ваздухопловни ловачки пук, у саставу 39. ваздухопловне дивизије, на аеродрому у Скопљу.

Команда Бригаде, са делом јединица, смештена је 10. фебруара 1992. са скопског аеродрома „Петровац“ на аеродрому „Лађевци“. Од јединица које су биле распоређене на аеродромима у Нишу, на „Пониквама“ и „Лађевцима“, 13. јуна прошле године формирана је 98. авијацијска база.

Командант Базе пуковник Дејан Јоксимовић нагласио је на свечаности да су бројне генерације пилота, техничара и стручњака различитих специјалности уложили године рада како би онима који долазе пренеле знања и вештине стицане скоро шест деценија.

На аеродрому су била изложена и средства ратне технике – авиони „орао“ и „супергалеб“, али и хеликоптер „газела“, те систем противваздухопловне одбране „бофорс“.

квалитетно сарађује са цивилним структурама у Чачку и Краљеву. У оквиру међународне војне сарадње, аеродром Лађевци посетили су страни војни изасланици и представници Европске команде Оружаних снага САД и Националне гарде Охаја, који су презентовали рад у америчким ваздухопловним базама и одржали семинар подофицирима.

– Надамо се новим ваздухопловима, достојним наших знања и вештина, али пре свега, још већем броју часова проведених у ваздуху, јер се ми, ипак, тамо најбоље осећамо – закључио је командант Авијацијске базе. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ